

Posle korigovanja dioptrije jedine naočare koje će vam trebati biće one za sunce. Ali, kvalitetne...

OPERACIJA KATARAKTE I KORIGOVANJE DIOPTRIJE

Dr Marina Dragović, medicinski direktor Bolnice „Sveti Vid”, odgovara na najčešća pitanja i nedoumice u vezi sa operacijom katarakte i korigovanjem dioptrije.

Šta je katarakta, kako nastaje i ko najčešće od nje oboleva?

Katarakta predstavlja zamućenje prirodnog, biološkog sočiva koje je deo optičkog aparata oka i koje, zajedno sa rožnjačom, predstavlja refraktivni deo oka. U prelamanju svetlosti sočivo učestvuje sa jednom trećinom, a rožnjača sa dve trećine dioptrijske snage. Stoga se refraktivne procedure kojima se koriguje dioptrija izvode ili na rožnjači (laserske korekcije) ili na sočivu (hirurgija zamene sočiva – lens exchange).

Osim prelamanja svetlosti, međutim, sočivo ima još veoma važnu funkciju akomodacije, odnosno sposobnost brze, refleksne promene oblika i promera, čime se omogućuje mogućnost oštrog vida i pri posmatranju bliskih predmeta. Mlađi ljudi nisu svesni ove neverovatne uloge biološkog sočiva, zato što se ova funkcija odvija refleksno. Međutim, posle četrdesete godine (kod kratkovidih osoba kasnije), počinju smetnje pri čitanju i potreba za naočarima za blizinu. Reč je o presbiopiji koja nastaje zbog slabljenja, a kasnije i gašenja mogućnosti akomodacije. Ovo je moment kada treba razmišljati o refraktivnoj hirurgiji zamene sočiva, sa implantacijom arteficialnog intraokularnog sočiva – implantata – koje će „imitirati” funkciju akomodacije, iako je ne može zameniti u potpunosti.

Staračka, mladalačka, urođena...

Dok je gubitak akomodacije promena koje nastaje prirodno, katarakta, odnosno zamućenje sočiva postepeno dovodi do pada vida, prvo u vidu diskretnih smetnji pri gledanju na daljinu, a potom i do sve većih zamućenja, do nesposobnosti razlikovanja objekata i lica. Na taj način i funkcija kretanja je otežana, pa čak i onemogućena.

Katarakta nastaje iz više razloga, najčešće u starosti i tada govorimo o tzv. staračkoj ili senilnoj katarakti. Ona, međutim, može biti i urođena, pa je imaju i bebe odmah

po rođenju, a razlog je obično neka virusna bolest majke u trudnoći (Inf. Rubella, Herpes, CMV). Katarakta se može javiti i kod mlađih osoba (mladalačka, juvenilna) ili zbog urođenih anomalija i sindroma (Petersova anomalija, i dr.). Zbog metaboličkih promena i bolesti (recimo, dijabetesa), ili kao posledica uzimanja nekih lekova (kortikosteroidi), trauma, zračenja, teških dehidracija, često nastaje visoka kratkovidost, kao i neke degenerativne, distrofične bolesti oka (retinopatija pigmentosa i dr.).

Kada se i zašto radi operacija katarakte i šta se njome postiže?

Kada sa prvim zamućenjima nastanu prve smetnje u vidu, kod osoba kod kojih akomodacije već nema, to je momenat za hirurgiju. Zavisno od vrste posla ili životnih navika, svako će različito tolerisati početna zamućenja. Momenat za hirurgiju je kada pacijentu ta zamućenja počnu da smetaju u svakodnevnim aktivnostima. S obzirom na to da je hirurgija katarakte – fakoemulzifikacija – zapravo refraktivna hirurgija minimalnog reza, kojom se koriguje dioptrija, ovaj postupak se primenjuje, ne samo kod pacijenata koji žele da koriguju dioptriju kroz operaciju katarakte, već i kod onih koji nemaju kataraktu, odnosno akomodaciju, a žele da se oslobode naočara za čitanje.

Pogrešno je uverenje da se na operaciju mora čekati dok katarakta ne „sazri“, jer čekanje dovodi do privremenog slepila i teških zamućenja vida. To je u današnje vreme nedopustivo, jer se hirurški tretman može uraditi odmah pri prvim zamućenjima, onda kada pacijentu to počne da smeta. Time se postiže kontinuitet vidne funkcije, istovremeno sa korigovanjem dioptrije.

Koliko operacija traje, kako izgleda procedura pripreme i izvođenja same operacije?

Operacija traje veoma kratko, manje od 10 minuta. Budući da je to istovremeno i refraktivna procedura, bolji komfor se dobija operacijom oba oka u istom aktu.

Rez je minimalan (minimalno invazivna hirurgija), pa nema nikakvih konaca, odnosno ušivanja, a rez zarasta brzo. Pacijent već sutradan po kontroli funkcioniše normalno.

Priprema obuhvata pregled i više dijagnostičkih procedura, koje daju detaljan uvid u stanje svih struktura oka. Ovim se postiže jasno definisanje stanja, odabir adekvatnog sočiva, isključivanje rizika i time se često i otkrivaju propratne promene, kao stanje makule npr. kod dijabetesa, na šta pacijentu ranijim pregledima nije skrenuta pažnja.

Na ovaj način, pacijent biva kompletno oftalmološki ispitan, sa nalazom koji je objektivni i validan bilo gde u svetu.

Termin operacije je u dogovoru sa pacijentom. Nema čekanja, nekada odmah, ili najduže desetak dana.

Na dan operacije, pacijent je već kompletno pripremljen. Unapred mu je objašnjen ceo preoperativni, operativni i postoperativni postupak.

Kući se odlazi isti dan – ukupno zadržavanje u bolnici na dan operacije je oko dva sata. Kontrola je dan posle operacije, a nakon toga se postupa po protokolu.

Bola pri operativnom zahvatu uopšte nema, pa nema razloga da se ljudi plaše. Operacija se završava brzo, bezbolno i bezbedno tako da većina pacijenata kaže da je nije ni osetila.

TEHNIKE OPERACIJE KATARAKTE

Metoda je fakoemulzifikacija koja se zasniva na primeni ultrazvuka. Primena lasera ovde ima smisla jedino kod otvaranja kapsule, ovaj postupak je duži i nekomforan za pacijenta. Fakoemulzifikacija je danas tehnički veoma usavršena, radi se sa novim aparatima, a suština je u veoma kratkoj primeni ultrazvuka, boljoj efikasnosti i sigurnosti. Naravno, pod uslovom da je radi hirurg sa velikim iskustvom i veštinom, jer je tada zagantovana maksimalna sigurnost.

Oko je zatvoreno prozirnrom školjkom, sa otvorima, koja je mehanička zaštita, tako da se pacijent ne plaši i ne ostaje u tami do sutradan.

Koje su moguće komplikacije?

Svaka operativna procedura koju izvodi nestručno ili nedovoljno obučeni hirurg bez nadzora je rizična. Fakoemulzifikacija nije nova metoda, ona postoji već 50 godina, a u „Svetom Vidu“ se radi više od dve decenije i od prvih dana smo za njeno izvođenje angažovali najveće stručnjake evropske oftalmologije, one koji diktiraju smernice usavršavanja iste.

Ostatak domaće oftalmologije dugo se držao starih metoda, čekajući da katarakta sazri tako da su operaciju radili isključivo kada je ona veoma zrela. Poslednjih godina stižu nam pacijenti sa posebnom patologijom oka, posebno sa komplikacijama na rožnjači i mrežnjači, nastalim nestručnim radom i naadekvatnim pokušajima izvođenja fakoemulzifikacije. Nekada uspemo da rekonstruišemo oštećena tkiva, nekada, nažalost – ne.

Kako pacijenti treba da se ponašaju nakon operacije?

Nema nikakvih posebnih ograničenja, mogu da se ponašaju normalno, uz izbegavanje većih fizičkih napora. To znači šetnja, druženje, posao, televizija, ali ne i teretana odmah posle operacije.

Veće napore treba izbegavati i do mesec dana. U cilju prevencije i zaštite oka, posle operacije preporučujemo nošenje naočara za sunce sa kvalitetnim filterom protiv UV zračenja.

Čuvajte se naočara sa lažnim filterom, koje nemaju dobro staklo i ne štite oči.

To što su naočare tamne, ne znači i zaštitu, već naprotiv – veću opasnost za oko!

Samo naočare sa dobrim UV filterom pružaju adekvatnu prevenciju i zaštitu.

SA SVETSKIH MODNIH PISTA U “SVETI VID”

Sada, kada ste korigovali svoju dioptriju, možete uživati u lepoti najnovijih modela sunčanih naočari - EKSKLUZIVNO U “SVETOM VIDU” - pravo sa svetske modne piste

Mogućnost transformacije na Vašem licu odmah, izbor ramova u raznim oblicima i bojama - OPTIKA “SVETI VID”!

SVETI VID
specijalna bolnica

BEOGRAD, Dobračina 27
(+381 11) 328 37 37, (+381 69) 328 37 37
E-mail: hospital@svetivid.com
www.svetivid.com